

* Ρεαλιστικό Θέατρον

Έντονη ή κίνηση στήν αρχή τῆς καλοκαιρινής θεατρικής έποχης. Τὸ χαστηριστικό τῆς είναι δι τὸ πῆδαν θέση ὁ αὐτὴν καὶ ὁ ἀρκετὸ ποστὸ νέα στοιχεῖα, τόσο ἀπ' τὴν πλευρὰ τῆς ἐμηνείας—ἡθοποιοί, σκηνοθέτες, σκηνογράφοι, ἐνδυματολόγοι—δι τὸ πῆδαν τὴν συγγραφικὴ πλευρὰ. Κί αὐτὸ είναι ἐνθουσιασμός, γιατὶ ήταν ἓνα διάστημα ποὺ εἶχε παρατηρηθεῖ μὲτα σπουδάτηα στὴν ἀνδρικὴν στοιχείων, τόσο ποὺ ἀναρριζήσαντα κανένας τί θὰ γινόταν ἐπὶ τέλους γι' αὐτοῖς. Γιατὶ ἀλλοίμονο στὸν δραματισμὸ ἔκεινο ποὺ δὲν κυκλοφορεῖ κατινούριο αλιαρά μέσα του.

Ἄς ἔρθουμε τώρα οὐ πιὸ συγκριμένη ἑξέταση: Τὸ «Ρεαλιστικό Θέατρο», μὲταξεφαλῆς τὸν κ. Βεάκη καὶ γύρω του δὲν νέους θεατρικοὺς παράγοντες, ἔδωσε δυὸ ἔργα. «Ἀρχισε-

μὲ τὸ «Χουσάφι» τοῦ 'Ο Νήλ κι' ἑκείτα διέβασε τὸ «Σχολεῖο συζύγων» τοῦ Μολιέρου.

Ἡ ἔλλογη τοῦ πρώτου στάθμου ἀτυχη. Τὸ «Χουσάφι» είναι τὸ λιγώτερο ἀντιπροσωπευτικὸ ἔργο τοῦ ἀμερικανοῦ συγγραφέα, τόσο ποὺ παραξενεύεται κανένας πῶς δύνας γνήσιος ἀνθρωπὸς τοῦ Θεάτρου, δύνας αὐτὸς, μπόρεσε νὰ φτάσει σ' ἕνα τέτοιο ἀποτέλεσμα. Γιατὶ τὸ κοινάτι αὐτὸ είναι ἀπόλυτα ἀντιθετικὸ στὴ μορφὴ του. Ἡ δράση του είναι ὑποτυπώδης. Ἀντὶ γὰρ ἑξέλιξη ἔχουμε ἀνιαρὴ περιστροφὴ γύρω ἀπ' τὸ ἴδιο σημείο. Τρομαχικὴ στατικότητα, ποὺ σοῦ δυμίζει πρασινοκίτινα νερᾶ ποὺ λιμνάζουν. Μά κ' ἡ οὐσία του δὲν είναι πιώτερο ἀξιόλογη. Ὁ κεντρικὸς χαρακτήρας—δὲ κακενάνιος Μπάρτλετ—ποὺ είναι τὸ κύριο θέμα τοῦ ἔργου, εἰν'

ἕνας σεργάμενος· στὸ χῶμα σκούλικας, μὲ μοναδικὸ του χαραχτηριστικὸ τὴν πλεονεξία, ἕνας βάρβαρος γιομάτος δεισιδαιμονίες. Δὲν ἔχει κανένα «μέγεθος», ἀποτέλεσμα, δὲ δίνει ποτὲ τὴν αἰσθηση τῆς τραγικότητας στὸ θεατὴ ὁ ἀνισόδορος αὐτὸς ἐγωιστὴς. ὁ ταπεινὸς φρονῆς, παρὰ μονάχα τὴ γένος τῆς ἀηδίας καὶ τῆς ἀνίας. Ἐνα τέτοιο ἔργο πῶς νὰ τὸ ζωντανέψεις πάνου στὴ σκηνὴ; Μονάχα ν' ἀντιδράσεις μπορεῖς. Μά ἡ σκηνοθεσία τοῦ κ. Γιαννίση δὲν κατάφερε τὴν ἀντίδραση τούτη στὸ βαρὺ κι' ἀργὸ ρυθμὸ του, μὰ τὸν ἀκολούθησε. Αὐτὸ στάθηκε τὸ γενικὸ κλίμα τῆς ἐρμηνείας, ποὺ τόνισες ἀκόμα περισσότερο τὸ ἔλαττώματα τοῦ ἔργου.

Ἀντίθετα, πετυχημένη στάθηκε ἡ ἐκλογὴ τοῦ δεύτερον ἔργου. Μοῦ εἶναι ἰδιαίτερα ἀγαπητὸ τὸ «Σχολεῖο συζύγων» τοῦ Μολιέρου γιὰ τὶς ἀπεργές χάρες του, ποὺ δὲν ξαίρεις ποιὰ νὰ τονίσεις περισσότερο. Τὴν ἀριστοτεχνικὴ θεατρικὴ του μορφὴ—ἔχει σκηνὲς ὑποδειγματικές, είναι θέατρο γνήσιο ἵσα μὲ τὸ βάθος του—τὸ προοδευτικὸ του κήρυγμα γιὰ τὴ συμπεριφορὰ μιᾶς κοινωνίας ἀντίχρου στὴ γυναίκα, γιὰ τὴν ἰσοτιμία της σὲ βασικὰ θέματα, ὅπως στὸ γάμο—ᾶς σκεφτοῦμε πότε ἔχει γραφτεῖ καὶ μήπως δὲν είναι ἐπίκαιρο γιὰ ὁρισμένες μορφές κοινωνικῆς ζωῆς καὶ σήμερα;—Τὸ πηγαίο κέφι του στὴν ἀληθινὴ τούτη κωμαδία, ποὺ τὴ θεμελιώνει ἡ σάτιρα τῶν ήθων καὶ τῶν ἀνθρώπινων ἀδυναμῶν, δημιουργόντας τὸ κωμικὸ σ' δλούς τοὺς τόνους, ώς τὴν ὑπέροχη γελοιοποίηση τοῦ ἀλόγιστου κ' ὑπερτροφικοῦ ἐγωισμοῦ, δλα τούτα τὰ προστατεύει του ρύσιας καὶ μορφῆς σού δίνουν τὴν ἀληθινὴ χαρά.

Στὴν ἐρμηνεία παρατηρήθηκε τοῦτο τὸ ἀξιοπόροσχτο: Ἐνότητα πνεύματος ποὺ δένει τὸ γοργὸ καὶ ζωηρὸ ρυθμὸ τῆς σκηνοθεσίας τοῦ κ. Κοτζᾶ καὶ τὴν ὀλιφάνερη προσπάθεια του νὰ δηγήσει τὴν δηλητικὴ παράσταση σὲ ἀπόδοση μὲ λιτά, ἐκφραστικὰ μέσα, δίχως νὰ κυλήσει σὲ ὑπερβολές, μὲ τὴ σκηνογραφικὴ ἀντίληψη τοῦ κ. Ἀνδρεοπούλου, πού τ' ἀνάλαφρα σκηνικά του δείχναντε πῶς κυριαρχοῦσε σ' αὐτὰ τὸ ἴδιο πνεύμα καὶ δενόνταν μὲ τὴ σκηνικὴ ἐκφραση τοῦ ἐνδυματολόγου κ. Μιχαλοπούλου σ' ἀρμονικὴ ὄμοιογένεια. Κ' ἡ παντομίμη ποὺ παρεμβλήθηκε—χορογράφος ἡ κ. Μιλήση—συνταιριστάνε μὲ τὸ δλο αὐ-

τὸ ἐρμηνευτικὸ πνεύμα. Ἀπὸ τὴν παράσταση τούτη ἀπομείναμε ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἡθοποιῶν μὲ τὴν ἐντύπωση, πὼ; ἔχουμε δυὸ ἰδιαίτερα ἐλπιδοφόρα νέα στοιχεῖα στὸ θέατρο μας. Τὶς δρεποινίδες Μαίρη Λαλοπούλου καὶ Ντίνα Σταθάτου.